ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **České společnosti, a. s.**, se sídlem Karlovo náměstí 2097/10, Praha 2, zast. Mgr. Ivanou Sládkovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 2097/10, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2013, čj. 2013/10486-421, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2017, čj. 6 Ad 17/2013-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně požádala dne 23. 10. 2012 úřad práce o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením za třetí čtvrtletí roku 2012 podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Žalobkyně požadovala příspěvek ve výši 48 000 Kč, úřad práce jí však výrokem I svého rozhodnutí ze dne 3. 1. 2013 přiznal pouze částku 14 946 Kč a výrokem II nepřiznal částku 33 054 Kč, neboť dohodu o vymezení chráněného pracovního místa žalobkyně uzavřela s úřadem práce až dne 6. 9. 2012. Proti výroku II se žalobkyně odvolala k žalovanému, který se však ztotožnil se závěry úřadu práce a odvolání zamítl rozhodnutím uvedeným v záhlaví.

[2] Žalobkyně poté podala žalobu k městskému soudu, který ji zamítl rozsudkem ze dne 4. 4. 2017. Po účinnosti novely zákona o zaměstnanosti č. 367/2011 Sb. je pro vznik nároku na příspěvek za třetí čtvrtletí a jeho výši rozhodné, že žadatel uzavře s úřadem práce dohodu o vymezení chráněného pracovního místa v průběhu prvního a druhého kalendářního čtvrtletí roku 2012. Pokud byla dohoda uzavřena až dne 6. 9. 2012, je v souladu se zákonem, že úřad práce poskytl žalobkyni příspěvek pouze za část třetího čtvrtletí roku 2012, tedy od 6. 9. 2012 do 30. 9. 2012.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, ve které uvedla, že požádala dne 15. 6. 2012 – tedy ještě v průběhu druhého čtvrtletí roku 2012 – o uzavření dohody o vymezení dvou chráněných pracovních míst podle § 75 zákona o zaměstnanosti (úřadu práce byla žádost doručena dne 18. 6. 2012). Stěžovatelka pak vyčkávala, kdy se do jejího sídla dostaví zaměstnanec úřadu práce, aby provedl místní šetření. Po opakovaných odkladech proběhlo místní šetření až dne 4. 9. 2012, a proto byla dohoda o vymezení chráněného pracovního místa uzavřena až dne 6. 9. 2012. Úřad práce se tedy vlastní vinou dostal do prodlení, neboť měl o žádosti rozhodnout podle § 71 správního řádu bezodkladně, nejpozději však do 30 dnů od dne doručení žádosti – tedy nejpozději dne 17. 7. 2012. To podle stěžovatelky představuje porušení ústavního práva na řádný výkon státní správy podle čl. 2 odst. 3 Ústavy.

[4] Městský soud pak posoudil stěžovatelčin případ ryze formalisticky a v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy obsažené v zákoně o zaměstnanosti. Soud nevzal v potaz, že úřad práce byl povinen uzavřít dohodu o zřízení chráněného pracovního místa nejpozději dne 17. 7. 2012. Prodlení správního orgánu nemůže jít k tíži účastníka správního řízení. Soud proto - stejně jako před ním správní orgány – dospěl k nesprávnému závěru o tom, že stěžovatelce vznikl nárok na příspěvek za třetí čtvrtletí roku 2012 až ode dne 6. 9. 2012. Podle jejího názoru totiž nárok na příspěvek na podporu zaměstnávání vznikl nepochybně již ke dni, kdy byla její žádost o vymezení chráněného pracovního místa doručena úřadu práce, tj. k 18. 6. 2012. Stěžovatelka proto navrhla, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření setrval na svém závěru, že nárok na příspěvek podle § 78 zákona o zaměstnanosti náleží zaměstnavateli od data vymezení či zřízení chráněného pracovního místa dohodou podle § 75 téhož zákona. Pokud stěžovatelka zamýšlela čerpat příspěvek po celé třetí čtvrtletí roku 2012, měla žádost o vymezení chráněného pracovního místa podat s dostatečným předstihem. Stěžovatelka měla předpokládat, že pokud žádost podala dne 15. 6. 2012, nebudou jí chráněná pracovní místa vymezena ihned s ohledem na skutečnost, že úřad potřebuje pro posouzení dostatek času, aby mohl provést nezbytné úkony (např. ohledání v sídle společnosti apod.). Námitky týkající se údajného pozdního vyřízení žádosti nejsou v tomto řízení významné, neboť otázka případné nečinnosti správního orgánu je řešena v jiném právním režimu. Žalovaný proto navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS se zcela ztotožňuje s právním hodnocením, které provedl městský soud. Stěžovatelka v kasační stížnosti opakuje svá tvrzení z předchozího soudního řízení a nepřednesla žádné argumenty, které by mohly závěry městského soudu zpochybnit. NSS proto jen krátce tyto závěry shrne.

[8] Ze správního spisu vyplývají následující skutkové okolnosti: Dne 15. 6. 2012 podala stěžovatelka k úřadu práce žádost o vymezení chráněného pracovního místa podle § 75 zákona o zaměstnanosti. Dne 4. 9. 2012 se do sídla stěžovatelky dostavila zaměstnankyně úřadu práce a provedla místní šetření, na jehož základě pak úřad práce se stěžovatelkou uzavřel dne 6. 9. 2012 dohodu o vymezení chráněného pracovního místa. Dne 23. 10. 2012 úřad práce obdržel žádost stěžovatelky o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením za třetí čtvrtletí roku 2012. Dne 3. 1. 2013 pak úřad práce vydal rozhodnutí o částečném přiznání příspěvku za období ode dne uzavření dohody do konce třetího kalendářního čtvrtletí roku 2012. Předmětem řízení je tedy otázka, zda je správné rozhodnutí, kterým úřad práce stěžovatelce neposkytl příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě pro období třetího čtvrtletí roku 2012 za dobu, která předcházela uzavření dohody o vymezení chráněného pracovního místa.

[9] Dne 1. 1. 2012 nabyla účinnosti novela zákona o zaměstnanosti (zákon č. 367/2011 Sb.), která změnila povahu příspěvku podle § 78 zákona o zaměstnanosti a podmínky pro jeho přiznání. Nově zněl § 78 odst. 1 zákona o zaměstnanosti: „*Zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech (§ 75) více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob formou částečné úhrady vynaložených prostředků na mzdy nebo platy a dalších nákladů*“ (podtržení doplnil NSS). Podle § 75 zákona bylo chráněným pracovním místem „*…pracovní místo zřízené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s Úřadem práce*“ (podtržení doplnil NSS). Uzavření písemné dohody o vymezení chráněných pracovních míst s úřadem práce se tedy stalo podmínkou pro poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle § 78 zákona o zaměstnanosti. Před účinností novely byl tento příspěvek poskytován na základě rozhodnutí úřadu práce. Vydání rozhodnutí nebylo podmíněno žádnou dohodou mezi úřadem práce a zaměstnavatelem, ale při splnění zákonných podmínek vznikl zaměstnavateli na poskytnutí tohoto příspěvku nárok (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, čj. 9 Ads 83/2014-46, č. 3324/2016 Sb. NSS, body [41], [42]). Podle důvodové zprávy k novele bylo jedním ze dvou hlavních cílů této změny zabránit tomu, aby někteří zaměstnavatelé příspěvek zneužívali. Právě za účelem naplnění uvedeného cíle byla do zákona včleněna podmínka, která požaduje, „*aby příspěvek byl poskytován pouze na ty zaměstnance, kteří pracují na chráněných pracovních místech, zřízených nebo vymezených na základě dohody s úřadem práce*“ (viz zvláštní část důvodové zprávy k bodu 42).

[10] Pro plynulý přechod na nová pravidla poskytování příspěvků zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, stanovila přechodná ustanovení v čl. II novely č. 367/2011 Sb., že poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob

se zdravotním postižením podle § 78 zákona „*za poslední kalendářní čtvrtletí předcházející dni nabytí účinnosti tohoto zákona a dvě kalendářní čtvrtletí následující po dni nabytí účinnosti tohoto zákona se řídí podle zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona*“ (bod 9).

[11] Podle čl. II bodu 11 novely (následující novelou, zákonem č. 306/2012 Sb., pak byly body 9, 11 a 12 přečíslovány na body 8, 10 a 11) je pro vznik nároku a výši příspěvku podle § 78 zákona o zaměstnanosti, který má být poskytnut za **třetí** kalendářní čtvrtletí následující po dni nabytí účinnosti novely, rozhodná skutečnost, že úřad práce uzavře se zaměstnavatelem dohodu o vymezení chráněných pracovních míst v průběhu prvního a druhého kalendářního čtvrtletí, které následuje po dni nabytí účinnosti této novely, pokud charakter chráněného pracovního místa již nemají na základě dříve (za účinnosti předchozí právní úpravy) uzavřené dohody o vytvoření chráněného pracovního místa. Stěžovatelka zaměstnávala osoby se zdravotním postižením již od roku 2007, nárok na příspěvek podle § 78 zákona o zaměstnanosti jí proto do dne 30. 6. 2012 svědčil podle předchozí právní úpravy. Nemusela tedy mít pro toto období uzavřenu dohodu s úřadem práce o vymezení chráněného pracovního místa a ze správního spisu ani nevyplývá, že by měla dohodu s úřadem práce uzavřenu již před nabytím účinnosti novely zákona o zaměstnanosti.

[12] Ze znění § 78 zákona o zaměstnanosti ve spojení s přechodným ustanovením čl. II bodu 11 novely č. 367/2011 Sb. tedy jednoznačně vyplývá, že pro vznik a výši nároku na příspěvek za třetí čtvrtletí roku 2012 je v této věci rozhodné, zda a kdy byla uzavřena dohoda o vymezení chráněných pracovních míst, což se stalo dne 6. 9. 2012. NSS se proto ztotožňuje s žalovaným i městským soudem: tato ustanovení nelze vykládat tak, že pro vznik nároku na příspěvek podle § 78 za třetí čtvrtletí roku 2012 je rozhodný den podání žádosti o vymezení chráněných pracovních míst. Rozhodnutí, kterým úřad práce přiznal stěžovatelce příspěvek podle § 78 zákona o zaměstnanosti pouze za část období (od uzavření dohody dne 6. 9. 2012 do konce třetího čtvrtletí roku 2012), je proto i podle NSS správné (blíže k tomu srov. skutkově téměř totožný rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, čj. 6 Ads 115/2016-29).

[13] Stěžovatelka se v kasační stížnosti snažila odvolávat na skutečnost, že je osobou bez vysokoškolského právnického vzdělání, na které nelze s ohledem na nestálost českého právního řádu spravedlivě požadovat, aby se s každou změnou právního předpisu obeznámila několik měsíců před její účinností. Stěžovatelka však zaměstnává osoby se zdravotním postižením již několik let a již několik let pobírala příspěvek na zaměstnávání těchto osob, což je formou určitého dobrodiní ze strany státu. NSS je proto toho názoru, že v takovém případě naopak je namístě požadovat, aby se stěžovatelka seznámila včas konkrétně s právní úpravou podmínek poskytování takového příspěvku a s jejími případnými změnami. Nehledě na skutečnost, že vzhledem k datu podání žádosti o vymezení chráněných pracovních míst se stěžovatelka s novelou zákona o zaměstnanosti seznámila až téměř půl roku po její účinnosti.

[14] Ohledně stěžovatelčiny námitky týkající se prodlení (nečinnosti) úřadu práce při vydávání rozhodnutí o její žádosti podle § 75 zákona o zaměstnanosti NSS také dává za pravdu městskému soudu, že tato otázka není předmětem tohoto řízení. Pouze na okraj NSS dodává, že překročení lhůt pro vydání rozhodnutí stanovených ve správním řádu

pokračování

nezpůsobuje nezákonnost následně vydaného meritorního rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[15] Městský soud ve svém rozsudku vypořádal stěžovatelčiny námitky dostatečně a srozumitelně. NSS proto neshledal důvody pro zrušení jeho rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá tak právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu